

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldiek genootschap „De Nederlandsche Leeuw.”

Dit blad verschijnt omstreeks het midden van iedere maand, en wordt alleen aan de leden van het genootschap gezonden. Brieven te zenden aan den Secretaris den heer Mr. H. J. KOENEN, *Kanaalweg 63*, Scheveningen; bijdragen voor het Maandblad, en de daarop betrekking hebbende correspondentie aan den heer M. G. WILDEMAN, *Zijlweg 28* te Haarlem.

Aanvragen betreffende de bibliotheek te richten tot den heer Jhr. Mr. C. H. C. FLUGT VAN ASPERMONT, *Jou van Nassaustraal 6*, te 's-Gravenhage.

Leden te 's-Gravenhage betalen per jaar f 10.00

Zij, die buiten 's-Gravenhage wonen f 6.00

De vorige jaargangen zijn voor de nieuwe leden te bekomen ad f 6.00 per jaargang.

Afzonderlijke nummers zijn niet verkrijgbaar.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of inhoud der onderteekende stukken.

N°. 8.

XVe Jaargang.

1897.

Bericht.

Het adres van den redacteur is in 't vervolg *niet* Zijlweg 8c doch Zijlweg 28, Haarlem.

Het Wapen van

H. M. de Koningin-Weduwe-Regentes der Nederlanden.

(Met eene plaat).

In eene der beschouwingen (*N. R. Cour.*) over mijn ontwerp van het wapen van H. M. de Koningin, komt o. a. de volgende zinsnede voor:

„In den goeden tijd der heraldiek placht men tusschen de schilden van mannen en vrouwen geen onderscheid te maken. De ontwerpers van het wapen, door H. M. de Koningin-Regentes gevoerd, hebben dit, en te recht ingezien.”

Het eerste punt te dezer plaatse onaangeroerd latende, vraag ik echter: Bestaat er werkelijk een wapen van H. M. de Koningin-Weduwe als Regentes der Nederlanden, m. a. w., een wapen waaruit van den Weduwstaat en van het Regentschap blijkt?

Dit zal ontegenzeggelijk met *neen* moeten worden beantwoord.

Het indertijd door de Hofcommissie aan de Hofleveranciers verstrekte model van het Koninklijk wapen bestaat uit niets anders dan uit de samenvoeging van het Koningswapen met dat der Vorsten van Waldeck-Pyrmont. Het is eenvoudig een alliantie-wapen, 't geen alleen *raison d'être* had, toen Z. M. de Koning nog leefde. Uit het thans officieel gevoerd blaazen blijkt *noch* de waardigheid van Koningin-Regentes, *noch* de Weduwstaat van H. M.

Het is toch geenszins afdoende, als voorbeeld aan te halen, dat in andere Rijken, in soortgelijke gevallen, het bestaande Wapen niet wordt veranderd. Te dezer zake een onderzoek instellende, keek ik vreemd op, van ZEx. *De Baguer*, den Spaanschen gezant bij ons Hof, welwillend, de eigenhandige mededeeling te ontvangen, dat: „*depuis l'époque de Charles III, aucune modification n'a été apportée aux armes d'Espagne.*” Dus meer dan

honderd jaren, en niettegenstaande de verschillende lotwisselingen in de dynastie, bleef dat wapen onveranderd!

De tijd, die nog moet verlopen tot de troonsbestijging van H. M. de Koningin is te kort, om nu nog over een ontwerp te denken, waaruit de waardigheid van het Regentschap zou spreken. Wanneer evenwel het oogmerk is gekomen, dat de teugels van het bewind door de hoogstbegaafde en verstandige moeder aan onze jonge Souvereine worden toevertrouwd, blijft de Koningin-Weduwe in dankbare herinnering eenigszins op den achtergrond, gelukkig echter niet zóó of bij alle gebeurtenissen zal aan Haar rechtmatige hulde worden bewezen, en zal, zooals vanzelf spreekt, bij versieringen ook van wapenschilden worden gebruik gemaakt. Wat zullen we dan te zien krijgen? Zeer waarschijnlijk of bijna zeker. . . de bestaande modellen.

Om dát te voorkomen, gaf ik bovenstaand ontwerp aan de publieke opinie prijs, in de hoop, dat het over het algemeen even goedgunstig zal worden beoordeeld als het vóór eenige weken gepubliceerd ontwerp-Wapen voor H. M. de Koningin.

Enige ophelderingen zijn echter noodzakelijk.

Evenals bij het voorgaande ontwerp is mijn doel alléén om op het punt van versieringen een wenk te geven, *hoe* een wapen van H. M. de Koningin-Weduwe kan worden vervaardigd, dat in streng heraldischen stijl tevens historisch juist is, en ook aan vreëmdelingen den indruk moet geven, dat men in Holland toch ook nog een weinig van heraldiek afweet.

Trouwens is het hierboven in beeld weergegeven ontwerp niet geheel oorspronkelijk Namens H. M. de Koningin-Regentes wordt wel eens gezegd met een wapen, dat behoudens kleine afwijkingen bovenstaande teekening zeer nabij komt.

Alleen stiliseerde ik de leeuwen en bracht om het schild den gordel van zoogenaamde weduwe- of liefdeknoopen aan, 't geen juist den Weduwstaat uitdrukt (1). Zooals het wapen daar vóór ons ligt, zien wij direct, dat

(1) Ook hier zijn de wapenspreuken weggelaten om dezelfde reden als bij het Koninginne-wapen geprojecteerd was.